

Journalistieke zekerheid is nog een beetje anders dan gewone zekerheid.

Willen de heeren uit Zuid-Beijerland wel geloven, dat ik tot in details weet, hoe hun circulaire geboren, waar en in hoeveel exemplaren die gedrukt werd?

Ik heb daaromtrent gewone zekerheid, omdat mij inlichtingen werden (heusch niet langs den weg van inkvisitie of defektie, maar geheel spontaan!) uit een voor mij betrouwbare bron.

Nu heb ik geen behoefte om deze bijzonderheden te publiceren.

Maar als ik zoo iets zou publiceren, dan zou ik niet alleen eerst daartoe aan de(n) betrokken schrijver of schrijfster verlof vragen, maar dan zou ik nog naar de details, hoe geloofwaardig de bron ook zij, op nog andere wijze een onderzoek laten instellen.

Dat eischt nu eenmaal de journalistieke zekerheid.

Om nog eens een voorbeeld te noemen.

Ik heb gewone zekerheid omtrent den schrijver van de onlangs verschenen anonieme brochure aangaande de mannen van Assen.

Om mij journalistieke zekerheid te verschaffen, behoefde ik mij slechts een geringe moeite te getroosten.

Maar ik ben te afkeerig van sensatie, dan dat ik daartoe een poging zou aanwenden.

Wel kan ik op grond van die gewone zekerheid onze kerken geruststellen.

Ik weet, dat er namen van predikanten worden genoemd, die met deze brochure niets nitstaande hebben.

Zij worden geheel ten onrechte verdacht.

En ofschoon de schrijver van die brochure beweert, dat hij niet uit lafheid zijn naam verbergt, kan er toch geen andere verklaring voor worden gegeven.

Of is het niet laf om toe te laten, dat anderen er op worden aangezien, dat predikanten door hun gemeentelieden worden gewantrouwd, omdat „men“ nu eenmaal hen aanwijst?

Als die anoniemus een man ware, zou hij niet besluiten: ik gedoog het niet, dat anderen om mij onder verdenking liggen, hier is mijn naam?

Intusschen kan ik elke Gereformeerde Kerk in ons vaderland verzekeren, dat zij er haar predikant niet op behoeft aan te zien.

Dit illustreert juist een van onze grootste grieten tegen dit soort van anonymiteit.

En daarom stemt het ons bij alle verdrietelikheden tot voldoening, dat het masker althans van het aangezicht van Dr. v. d. V. S. af is.

Want ook in zijn geval werden namen genoemd, die kant noch wal raakten.

## POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE SCHETSEN

Iets over het beeld van Jezus in de moderne literatuur.

door

W. M. LE COINTRE.

VIII.

Een uiterst-opmerkelijke verschijning in de rij der hedendaagsche schrijvers, die zich met het leven van onzen Heiland hebben bezig gehouden, vormt zeker wel de m.m. om zijn, destijds in ons land in beslag genomen, werk „De Heil“, berucht-geworden Henri Barbusse. Het mag juist van een man als deze Barbusse, naar wij weten, een groot vriend van het hedendaagsche Rusland, waar hij met eerbewijzen is binnengehaald en dat o.m. leeft van de meest felle, anti-godsdienstige propaganda, wel opmerkelijk heeten, dat hij zich gedrongen gevoeld heeft „Jezus“ te schrijven, waarbij hij zijn bedoeling op het titelblad aldus weergeeft: „J'ai vu Jésus, moi aussi. M s'est démontré à moi dans la beauté de la passion. Je l'aime; je le tiens contre mon cœur, et je le disputerai aux autres, s'il le faut“<sup>1)</sup>. Dat hij op een zeer kritisch standpunt staat, zal niemand onzer verwonderen. In een „Note“, achter zijn werk, spreekt hij dat dan ook uit, waarbij tevens wordt meegedeeld, dat hij, bij de samenstelling van dit werk, gebruik gemaakt heeft, behalve van het O. en N. Testament, van vele apocryphe geschriften en van niet-kanonieke woorden van Jezus. Voorts geeft hij daar van zijn arbeid deze rekenschap: „Si j'ai lu et relu jour et nuit les Livres Saints, et étudié tant de travaux qu'on a écrits sur le Dogme, ce n'est pas pour la joie artistique de réaliser une reconstitution, et de tenter de trouver, comme un archéologue, un Evangile sans contradiction, et sans tache l'évangile de restitution.“

C'est pour pouvoir m'adresser aux inquiets et aux tourmentés des temps où nous sommes—aujourd'hui que des fatalités, économiques, sociales, politiques, intellectuelles et morales, incitent l'homme à être, selon l'exemple sacré qu'il ne lui a jamais été donné que d'entrevoir, un briseur d'idôles“<sup>2)</sup>. Nadere opgave van de

Nu weten wij tenminste, wie het is, die ons in de „N. R. Crt.“ gedurig bestookt.

Niet, dat wij alle medewerking aan een liberaal blad afkeuren.

Wij zijn in deze waarlijk niet eng in onze ingewanden.

Wij hebben zelf op uitnoodiging ook een paar maal een artikel in een blad van de overzijde geschreven.

Doch deze artikelen hadden louter ten doel onze beginselen te propageren, ze hadden een evangeliserende strekking. Als morgen aan den dag „Het Volk“ mij een dergelijk verzoek deed, zou ik, mits ik er tijd voor kon vinden, er ook aan voldoen. Maar dan met vollem naam onderteekend. En nooit over eenige kerkelijke kwestie.

Al bood men mij echter nog zulk een exorbitant hoog honorarium, ik zou mij niet laten verlokken om vast of zelfs los medewerker aan eenig blad van de overzijde te worden.

Daardoor toch wordt aan onze christelijke pers schade berokkend.

En ten eerste moeten wij het afkeuren, dat Dr. v. d. V. S., al is het ook, dat nu zijn naam bekend is, in de liberale pers onze kerkelijke geschillen uitstelt en voor het oog der liberale lezers personen uit Gereformeerden kring bestrijdt.

Dat achten wij tegen de Schrift in te gaan.

Het woord van David heeft ook voor onzen tijd beteekenis: „Verkondigt het niet te Gath, hoodschap het niet op de straten van Askelon; opdat de dochters der Filistijnen zich niet verblijden“.

Men kan tegenwerpen: maar de liberalen komen er toch wel achter. Wij antwoorden: ten eerste is dat zoo zeker niet, omdat wij over het algemeen meer notitie nemen van hun pers dan zij van de onze. En ten tweede rust dan de verantwoordelijkheid niet op ons. Wij hebben ten slotte niets te verheimelijken. Maar wij hebben ook geen roeping om onze verschillen in een pers, die ons vaak zoo groote vijandigheid toont en zoo lakenswaardig optreedt (wij herinneren hier slechts aan het recente geval van de campagne van de „N. R. Crt.“ in zake de notarisbenoemingen) bloot te leggen.

En wie, zooals Dr. v. d. V. S., de liberale pers als middel aangrijpt om aan grieten tegenover zijn broeders lucht te geven, is alreede geoordeeld.

Het spijt ons, dat „Kerkelijk Leven“ ditmaal een uitsluitend polemisch karakter draagt.

Het zal niet aan ons liggen, wanneer deze polemiek niet wordt gestaakt.

Wij mogen zeker van de bladen, die de circulaire van de broeders uit Zuid-Beijerland geheel of gedeeltelijk opnamen, wel verwachten, dat zij hun

redenen, die hem geleid hebben bij zijn poging om door te dringen tot het verleden, om „Jezus te ontmoeten“, belooft hij te geven in een tweede boek, dat tot titel dragen zal: „En suivant Jésus le Juste“. Dit werk is verdeeld in XXXIV hoofdstukken, waarin Barbusse het bestaan heeft, (we kunnen het niet beter zeggen) zijn eigen evangelie te schrijven, m.a.w. zijn eigen Jezus te laten spreken en dat wel doorlopend in den ik-vorm. We hebben hier dus vóór ons, een poging tot imitatie van het Nieuwe Testament, tot nabootsing van het leven van Jezus, als had hij het nu, in het heden, als een Jezus, van oogenblik tot oogenblik-begeleidende figuur, meegemaakt.

Wilt ge ook iets hooren van het resultaat van Barbusse's poging? Voor hem eindigt het Evangelie met den dood van Christus, zooals zijn boek dan ook eindigt met het hoofdstuk „La Croix“. Het begin daarvan laat ik U hooren, om U eenige voorstelling te geven van het hier-geconstrueerde Jezus-beeld:

- 1.—La mise en croix.
- 2.—Comme j'eus peur, un peu avant!
- 3.—Cela me faisait mal et me tirait horriblement.
- 4.—Mon sang coulait, et j'avais soif de mon sang.
- 5.—Mais je pouvais voir encore devant moi.
- 6.—Et je vis qu'il n'y avait pas beaucoup de monde.
- 7.—Mais tous étaient contre moi.
- 8.—Et si j'avais là des amis, ils n'osaient pas être des amis.
- 9.—L'autre jour tous étaient avec moi, parce que je les dominais.
- 10.—Mais la foule s'était retournée toute au vent.
- 11.—Car tous, ils n'adoraient que ce qui les domine. La foi soufflé où soufflé le pouvoir.
- 12.—Mais moi, l'homme étiré en forme de croix, j'ai tout de même confiance en eux, qui aujourd'hui ne savent pas ce qu'ils font“<sup>3)</sup>.

Twijfel ten opzichte van de waardeering van deze poging van Barbusse lijkt mij voor wie den Christus der Schriften leerden liefkrigen, volstrekt uitgesloten: dit tasten naar den Heere Jezus staat gelijk met een aantasten van Zijn wezen. Wij zouden eenzijdig genigd zijn ons te verheugen over het feit, dat zelfs een zoo radicaal-gezinde als deze, in bepaalde kringen zoo invloedrijke, Jong-Fransche schrijver blijkt Jezus

lezers ook over ons antwoord zullen inlichten?

HEPP.

## UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

### Overheid en Verkeer.

I.

De Minister van Waterstaat heeft zeker geen gemakkelijke taak gevonden in het regelen der verkeersbelangen, sinds de autobus op het toneel verscheen.

Stormenderhand heeft dit voertuig de harten der Nederlanders gewonnen en niet alleen de welgedane Dierhout, maar ook het arme, higgende Ford-wagentje, waar een groote bak op getimmerd is, mag zich in de algemeene liefde verheugen. Deze liefde is niet platonisch van aard, maar openbaart zich op niet te miskennen wijze. Vergelijk maar eens de bijna lege tramwagens met de overvolle bussen en zie hoe in korten tijd ons land overdekt is met een net van buslijnen. Er is bijna geen dorpje meer of het is per bus te bereiken.

Deze voorkeur is begrijpelijk. Zij die anders vele kilometers moesten afleggen om bij 't naaste station te komen, vinden de bus voor hun huis. Verder verzorgden de spoorwegen in de na-oorlogsjaren het lokale verkeer op zeer merkwaardige wijze. Het is waarlijk geen wonder, dat vooral het platteland de autobus met gejuich heeft begroet.

Helaas kan hier niet volgen: „zij leefden verder samen gelukkig en tevreden“.

In de eerste plaats zij gewezen op de belangrijke vernietiging van kapitaal, geïnvesteerd in de tramweg maatschappijen.

Onze meeste tramwegen waren al geen goudmijnen, doch zijn het thans minder dan ooit. Nu de autobus in staat is het passagiersvervoer over te nemen, schiet er voor de tram niet veel meer dan het goederenvervoer over en het gevolg hiervan zal zijn, dat onderscheidene tram-ondernemingen na enkele jaren in liquidatie zullen zijn, tenzij ze hulp van „hooger hand“ ontvangen.

Het tweede nadeel waarop gewezen moet worden is, dat hier en daar zoo langzamerhand een verkeerschaos dreigde te ontstaan. Niet alleen zijn onze wegen niet berekend op een groot aantal zware wagens, maar ook voerde de sterke concurrentie telkens tot vernietiging van bestaande ondernemingen.

Tenslotte was er nog de kwestie van het minder doordringende materiaal.

De Regeering kon hier niet werkeloos blijven. De opkomst en toename van het autobusverkeer bracht het verkeersvraagstuk in zijn geheel omvang aan de orde. Dit vraagstuk hangt in de moderne maatschappij nauw samen met volkswelvaart en is van publiek belang. Onderhoud en aanleg van wegen, post- en goederenvervoer, de zeer uiteenlopende maatregelen der onderscheidene gemeenten en de noodzakelijkheid om een regeling te geven voor het snel toenemende verkeer, maakten ten dezen bemoeiingen van den wetgever gewenscht.

Zoo kregen we in 1926 de wijziging van de wet

te zoeken en, op zijne wijze, aanspoort tot navoring van wat hij dan houdt voor Diens leer voor het leven. Wat moet dat voor een openbaring zijn voor zijn vrienden, die het publiek proclameerden en fanatiek propageerden, dat godsdienst opium is voor het volk! Maar anderzijds, het blijft ons een psychologisch raadsel, hoe juist een man als Barbusse het Evangelie zoo heeft kunnen transformeeren en variëren, naar tenslotte, ondanks al zijn studie, toch zeer-persoonlijke visie. Zou hij zoo ook één of ander meesterstuk der wereldliteratuur hebben durven imiteeren? Ik betwijfel het ten zeerste. En daarom, waar het hier geldt de openbaring Gods, het ten eenenmale onvergelykelijke, en m.n. hart en centrum van de openbaring, het afgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid, daar moeten wij, ondanks de aanvankelijke neiging tot een zekere verheuging, toch tenslotte protesteeren tegen dit poging, waarin, in diepsten zin, Barbusse onzen Heere Jezus Christus, nivelleert aan zichzelf, meeneende Jezus te kunnen projecteeren en recreëren uit zichzelf.

Een geheel ander beeld van Jezus treedt ons teges uit het kostelings-verschonen boek van den bekendste biograph Emil Ludwig, getiteld: „Der Menschensohn“, met als ondertitel, waarin tevens Ludwig's beschouwingswijze in één woord openbaar wordt, „Geschichte eines Propheten“<sup>4)</sup>. Als opdracht draagt zijn werk deze merkwaardige woorden: „In memoriam huius aetatis martyri“. In zijn „An den Leser“ zet hij zijn bedoeling nader uiteen. Ik zou wel willen, dat de degenen, die in het karakter van den Heiland zoo veel onverklaarbare trekken vinden, dat zij met groote stelligheid tot bepaalde „afwijkingen“ besluiten (denk b.v. aan de religieuze paranoia, etc.), al was het dan voorloopig, hier maar wilden ter schole gaan. De veelgelezen en -geprezen Ludwig zegt, van deze dingen handelend o.m. het volgende: „Fast alle Widersprüche sind in diesem Durcheinander der Berichte begründet; ordnet man sie aber psychologisch, so wird alles logisch. Erst dann werden die beiden grossen Perioden im Leben Jesu verständlich: die demütigste, heiter lehrende und die messianisch selbstbewusste. Wenn eine der anderen auf natürliche Art folgt, so wird der Charakter aus seinen Widersprüchen gelöst und zeigt eine menschliche, einfache Entwicklung“<sup>5)</sup>.

van 1880 „voor, met u. Deze wijze kon hier k. Men kon algemeene, tiaal, verke kortweg de afhankelijk.

De wetge om een ve teerde Stal en de ver is betenkeli maatschap g.

Hij die i hij rekenen aan een an er is berop

De hoo eerste plaat langen weg Niet ieder

goeden vor dat ook de belangen n

De Raad heeft het r advies.

Nu zien van Water advies v.

Op zieho een central De Raad v

woordelijke ring“ en h regeering u

moet houd Maar hie

Juist ond de spoor- langen op

ook lezen van een e

de Minister beslissingen

gevolgen di toerenda d

Dit is ec allen onp

partijdig zij is hier niet

De autol door een l

dit een be En de bev

ook aldus Deze mi

de Ministe van het do

Overigens den, dat o

das schiffe wenderen,

klaart. Ma

voegd, wa

poging als

form eines

land „voll

dat we in

eigener Erf

an intuitiv